

Osavuositarkastus 2/2023

255/02.02.00.00/2022 [Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023-2025]

Hallitus 10.10.2023 § 87

Esittelijä Toimitusjohtaja Mika Nykänen
Valmistelija Johtaja Jussi Saarinen, p. 040 820 8194 ja
talouspäällikkö Maarit Hauskamaa, p. 040 721 7546

Vuoden 2023 toinen osavuositarkastus perustuu talouslukujen osalta pääosin kahdeksan kuukauden toteutumatietoihin. Osavuositarkastus sisältää vuositason ennusteen, johon sisältyy epävarmuutta erityisesti energian hintakehityksen ja sitä seuraavan kustannustason kehityksen osalta. Bussiliikenteessä ja kaupunkiraideliikenteessä kustannustaso on sidottu indekseihin. Polttoaineiden hintataso on pysytellyt alkuvuoden ajan suhteellisen vakaalla tasolla, kun taas pörssisähkö on ollut leudoksi osoittautuneen talven jäljiltä usein jopa edullista. Sähkömarkkinoiden herkkyydet esimerkiksi joustojen ja niiden puutteiden suhteen voivat aiheuttaa huomattavia heilahteluja esimerkiksi tarjonnan vaihtelun aiheuttamien pullonkaulojen ja kysyntäpiikkien ajankohtina.

Osavuositarkastuksen tulosenuste perustuu skenaarioon, jonka mukaan nousijamääräksi muodostuu 351,9 milj. nousua ja ne jäävät -11 % alle vuoden 2019 tason. Nousijamääräennuste on vain hieman parempi kuin talousarviossa ennustettiin (TA-ennuste 348,6 milj. nousua). Vuoden 2023 talousarvion lipputulotavoite on kunnianhimoinen ja talousarvio on vain 0,5 % alle vuoden 2019 toteuman. Osavuositarkastusennusteen mukaan aivan tähän ei olla pääsemässä. Lipputulot jäävät ennusteen mukaan 376,1 milj. euroon (TA 381,0 milj. euroa), mikä jäisi 1,8 % alle vuoden 2019 toteuman. Lipputulot ovat kuitenkin ennusteessa viidenneksen (21 %) suuremmat kuin vuoden 2022 tulot. Lippujen hintoja korotettiin vuoden 2023 alussa keskimäärin 8 prosentilla.

Osavuositarkastusennusteessa toimintatuottojen arvioidaan olevan vuositasolla 865,8 milj. euroa, 4,2 milj. euroa (0,5 %) talousarviossa arvioitua vähemmän. Toimintatuottoihin sisältyviä lipputulota arvioidaan kertyvän 376,1 milj. euroa eli 4,9 milj. euroa (1,3 %) talousarviossa ennakoitua vähemmän. Matkustajamäärien ennustetaan jäävän 352 milj. nousuun, joka on hieman parempi kuin talousarviossa ennustettu 349 milj. nousijamäärää. Strateginen tavoite vuodelle oli 362 nousua, josta ennuste jää vajaalla 3 prosentilla. Tukia ja avustuksia arvioidaan saatavan 12,2 milj. euroa, joka vastaa talousarviossa arvioitua perustukien määrää.

Toimintakulujen arvioidaan olevan 842,9 milj. euroa ja alittavan talousarvion 32,7 milj. eurolla (3,7 %). Joukkoliikenteen operointikustannukset alittavat ennusteen mukaan talousarvion 25,8 milj. eurolla (4,3 %). Suurin yksittäinen tekijä on bussiliikenteen operointi, jossa kustannustaso jää ennusteen mukaan talousarviossa arvioitua alemmalle tasolle ja myös sähköbussien osuus liikenteestä on suurempi mitä talousarviossa on arvioitu. Pikaraitiotien liikennöinnin aloituksen siirtymisestä lokakuulle aiheutuu noin 5,8 milj. euron talousarvion alitus operointi- ja infrakustannuksissa.

Infrakustannusten arvioidaan olevan 198,6 milj. euroa, kun talousarviossa infrakustannukset budjetoitiin 200,7 milj. euron suuruisiksi. Helsingin ja Espoon HSL:itä laskuttamat pikaraitiotien käyttökorvaukset eivät toteudu talousarvion mukaisina ja ne tarkennetaan, kun PR15:sta liikenne alkaa. Infran käyttökorvauksia maksetaan liikennöintiä seuraavan kuukauden alusta lukien. Infrasopimuksen mukaan merkittävät muutokset käsitellään talousarvionmuutoksina ja tästä

valmistellaan HSL:n hallitukseen ja edelleen Yhtymäkokouksen päätettäväksi talousarvion muutosesitys

Investointimenojen arvioidaan olevan 22,9 milj. euroon ja alittavan talousarvio 0,5 milj. eurolla. Investointien projektikohtaisessa tarkastelussa on yksittäisiä poikkeamia talousarvioon nähden. Suurin kustannuksia kasvattava tekijänä on Lipputilihankkeen lukijoiden asennukseen liittyvän kustannuksen kasvu. Muiden projektien osalta on kuitenkin kyetty sopeutumaan tähän kasvuun niin, että kokonaisennuste pystyy tavoitteen mukaisena. Investointien poistojen ennustetaan ylittävän talousarvio ollen noin 19,4 milj. euroa. Ylitys johtuu nykyisten lukijalaitteiden poistojen nopeutetusta aikataulusta, jonka mukaan laitteiden poistamaton tasearvo poistetaan vuoden 2023 loppuun mennessä.

Edellä mainituista syistä johtuen tilikauden tuloksen arvioidaan olevan 6,3 milj. euroa ylijäämäinen, kun talousarvio oli laadittu 21,7 milj. euron alijäämäiseksi.

Mikäli lipputulosten kehitys poikkeaa ennusteesta tai kustannustaso nousee uudelleen ennustetta rajummin, voi HSL:n tulos poiketa osavuositarkastuksen ennusteesta huomattavastikin.

Sitovia määrärahoja talousarviossa ovat toimintakulut ja investointimenot sekä sitova tuloarvio kuntaosuudet yhteensä. Toisen osavuositarkastuksen perusteella edellä mainittuihin sitoviin eriin ei ole tulossa ylityksiä. Infrakorvausten tarkistamiseen liittyvä talousarvion muutosesitys tuodaan hallitukseen ja yhtymäkokoukseen myöhemmin syksyllä.

Ehdotus	Hallitus päättää merkitä tiedoksi osavuositarkastuksen 2/2023 ja lähettää sen edelleen yhtymäkokoukselle tiedoksi.
Päätös	Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.
Liite	Osavuositarkastus 2/2023

Yhtymäkokous 28.11.2023 § 8

Ehdotus	Yhtymäkokous päättää merkitä osavuositarkastuksen 2/2023 tiedoksi.
Päätös	Yhtymäkokous päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.
Liitteet	Osavuositarkastus 2/2023